

zatra esett. Kötetünk három részből áll: „A pap”, „A püspök”, „A pápa”. Ez sem csak Karol Wojtyła pályafutását mondja el, születésétől a lengyelországi látogatás végéig, hanem gazdag színekkel rakja fel háttérnek közös hazájuk történelmét, helyzetét, lelkiségét. A legjobb értelemben vett „tudósítást” tartunk a kezünkben: naplószerűen, eleve felsorolt tények, jellemző apró részletek követik egymást, különösen ott, ahol az életíró közvetlen részvétele kezeskedik hitelükről. (A mexikói útról alig több mint három, a lengyelről csaknem 30 oldal szó!) Kiemelkedően értékes annak bemutatása, hogyan forrott össze Wojtyła püspök a II. vatikáni zsinat eszméivel. (A szerző maga is részt vett a 3. ülészakon.)

A könyv egyszerre jelent meg horvátul és magyarul. Nem világos, lengyelből vagy németből készült-e a fordítás. Mindenesetre Kárász Anna magyar szövege valósággal „lélegzik”. Egy következő ilyen rangos vállalkozásban örömmel látnánk kevesebb sajtóhibát. A mű (és az összes többi Agape-kiadvány) igényelhető P. Harmath Károly OFM címen: Cara Dusana 4, YU-21000 Novi Sad.

S. M.

Carmen Bernos de Gasztold: Imák a bárkából. Franciaából ford. Lukáts Márta. Rajzok: Sóti György. Ferences rendház — Agape, Novi Sad, 1982, 129 o.

Az író nő 1919-ben született Franciaországban. Az életben nem találja fel magát. Túl visszavonult és szegénylős. A lelkileg megviselt Arment a Szt. Benedek rendi nővérek magukhoz veszik. Náluk lakik, de nem tartozik rendjükhöz. A kolostor csendjében figyeli a vidáman röpködő madarakat és a futkározó állatokat.

A könyv voltaképpen két verseskötet: „Imák a bárkából” és „Az állatok kórusa”. Az állatmesék erkölcsi tanítást tartalmaznak. Belőlük az ember öröme, bánata, talpraesettsége csendül ki. Carmen azonban nem tanítómeséket ír, mint Aesopus vagy a magyar Fáy András, hanem — női lelkületének megfelelően — lírai verseket.

A mindent látni vágyó, rohanó ember sóhaja sír fel például a csikó imájában: „Vágtatok, szinte botladozom örömömben, és mégis rab vagyok, tágra nyílt szemem rabja vagyok.” A kis pacsirta imájában az örök boldogság után vágyakozók sóhaja hallatszik: bárcsak már Istennél lehetnének! A házőrző kutya panaszkodik, hogy félreértik, és néha bele is rúgnak. Egyetlen vigasza: „Csak Te és én tudjuk, Fölség, mi az igazi hűség!” Az ironia hangnemét is jól tudja kezelni a szerző (pl. a kakas, a zsiráf, a páva imája). A kedves iniciálék és egész oldalas rajzok igen szépen érzékeltetik a mondanivalót.

E könyvből érezhetjük, hogy Isten milyen jósággal és szeretettel halmozza el a világot. Az embernek végső soron Tőle kell várnia a segítségét.

Sóti János

A Biblia képregényben. Újszövetség: 1. Jézus, Mária fia. 1981, 47 o. — **Az Ószövetség nagyjai:** 1—2. Ábrahám, 3. Jákob—Izrael, 4. József. 1982, 31—31 o. — **Antal testvér.** 1982, 72 o. Mindegyik: Ferences Rendház/Harmath Károly OFM, Novi Sad.

Egyes országokban már több mint 30 éve használják a képregényt a vallásos irodalomban is. Magyar nyelven tudomásunk szerint ezek az első ilyen jellegű kiadványok.

A „több kép, kevesebb szöveg” elsősorban az élményvilágra akar hatni. Mintegy erőfeszítés nélkül ivódik belénk az anyag. Sok mindent csak sejtet,